

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Археологія Галицької землі

Освітня програма 032 Історія та археологія

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 28 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Археологія Галицької землі
Викладач (-і)	Томенчук Богдан Петрович
Контактний телефон викладача	+38 0502559031
Е-mail викладача	bogdan.tomenchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекційні, практичні, індивідуальні заняття. Самостійна робота.
Обсяг дисципліни	90год.; кількість кредитів ECTS – 3
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	понеділок 14.00 год. – 16.00 год.

2. Анотація до курсу

Сучасний історик, археолог потребують поглибленої фахової підготовки з різних історичних дисциплін і зокрема археології. Він повинен знати археологічні епохи, культури, головні археологічні пам'ятки світового рівня і України. Науковцю необхідне усвідомлення різноманітних історичних джерел і методики їх обробки, оскільки на сьогодні археологія використовує велику кількість методів отримання і обробки матеріальних джерел, зокрема природничих наук, і математику, і комп'ютерну технологію тощо. Предмет вивчення археології – історія людства та закономірності його розвитку на підставі речових (археологічних джерел). Вивчення історії вимагає знання основ загальносвітової історії розвитку матеріальної культури і її головних етапів і порівняння їх із головними етапами розвитку культури на території України.

Програма курсу «Археологія Галицької землі» має на меті ознайомити студентів спеціальності Історія та археологія з пам'ятками матеріальної культури давнього Галича та навчити їх убачати в даних старожитностях підґрунтя для дослідження різноманітних аспектів життєдіяльності первісних громад, племен і народів далекого минулого, а також використовувати ретельний аналіз конкретних артефактів для історичних реконструкцій та узагальнень. Серед основних завдань, що ставляться у ході викладання курсу – ознайомлення з методикою проведення польових археологічних досліджень, розгляд концепцій вчених, щодо часу та шляхів заселення території України людиною, вивчення динаміки розвитку природного оточення людини у плейстоцені та визначення його впливу на розселення первісних громад, висвітлення кризи мисливського господарства, дослідження “неолітичної революції” та її значення для подальшого розвитку людства, вивчення процесу впровадження у виробництво металів (міді, бронзи, заліза) та його історичних наслідків, дослідження кіммерійської доби, скіфського часу, сарматської історії, висвітлення проблем грецької колонізації Північного Причорномор'я, вивчення ключових питань етногенезу та етнічної історії слов'янського населення Східної Європи.

3. Мета та цілі курсу

Викладання курсу археології має на меті навчити студентів використовувати пам'ятки матеріальної культури як об'єкт для вивчення господарства, побуту, культури, історії племен і народів, що жили в глибокому минулому, навчити майбутніх спеціалістів використовувати глибокий аналіз конкретних археологічних матеріалів для історичних узагальнень, висновків. Навчити студентів досліджувати такі пам'ятки за допомогою археологічних методів та методів суміжних дисциплін, простежувати основні періоди історичного й культурного розвитку населення,

етнічні й соціально-економічні процеси на території нашої країни.

Цілі курсу

- методичні: сформувати науковий підхід до аналізу та інтерпретації археологічних матеріалів як основи реконструкції історичного процесу;
- пізнавальні: сприяти усвідомленню глибоких коренів та витоків нашої культурної спадщини на досягненнях сучасної археології, без використання ідеологічних стереотипів та міфологем;
- практичні: надати вмінь аналізувати джерела та критично сприймати інформацію і теоретичні міркування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- історію розвитку археології, як науки;
- систематизацію археологічних джерел Галицької землі
- методи археологічного датування;
- методи вивчення археологічних пам'яток;
- періодизацію і хронологію археології давнього Галича.

вміти:

- використовувати набуті знання для вивчення проблем історії стародавнього населення;
- робити висновки та узагальнення на основі аналізу характеру археологічних джерел;
- використовувати різні методи археологічного дослідження для датування (відносного) археологічних пам'яток;
- узагальнювати дані про господарство і матеріальну культуру стародавнього населення на основі аналізу характеру археологічних джерел.

4. Результати навчання (компетентності)

Компетентності соціально-особистісні:

- здатність формувати історичну і громадянську свідомість, політичну культуру, національну гідність та історичну національну пам'ять;
- здатність діяти на основі етичних міркувань, діяти соціально і громадсько свідомо;
- здатність брати на себе відповідальність, урегульовувати конфлікти, бути активними у прийнятті рішень, суспільному житті;
- здатність до розуміння духу підприємництва;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність) і використовувати їх у практичній діяльності;
- адаптивність і комунікабельність.

Загальнонаукові компетентності:

- базові уявлення історичні процеси, явища і події, які відбувалися у давньому Галичі в давнину;
- базові знання про особливості розвитку давнього населення і вміння їх використовувати у професійній діяльності.
- навички вивчення і управління історико-краєзнавчою інформацією в школі;
- дослідницькі навички пошуку матеріалів з історії, етнографії рідного краю.

Інструментальні компетентності:

- навички здійснення структурування навчального матеріалу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел інформації;
- самостійна оцінка різних версій й думок про історичні події;
- володіння термінологічно-понятійним апаратом;
  - використання інформаційних і комунікаційних технологій при вивченні археології, давнього Галича і вміння їх використання у майбутній професійній діяльності вчителя історії і суспільствознавчих предметів.

Професійні компетентності:

- здатність володіти знаннями із предметної області майбутньої професії історика та археолога. Знати і розуміти основні концепції, теорії та етапи розвитку історичної науки, теоретичні основи правової та економічної наук, теоретичні і практичні основи навчання історії і археології ; орієнтуватися на їх сучасні досягнення;
- здатність знати термінологію та наукову періодизацію фахових предметів;
- здатність розуміти та інтерпретувати вивчений матеріал у вербальній і невербальній формах різного обсягу й складності, дотримуючись грамотності;
- здатність здійснювати аналіз, синтез ін., мати сформоване критичне мислення;
- здатність використовувати сучасні інформаційно-технологічні ресурси і вміти впроваджувати ІКТ в освітній процес;
- здатність вести пошукову роботу, а також здійснювати наукові і науково-педагогічні дослідження в галузі археології, історії, історичного краєзнавства; застосовувати міждисциплінарний підхід;
- здатність виокремлювати актуальні питання з питань археології;
- здатність пропонувати та обґрунтовувати складові історико-краєзнавчої роботи в школі.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6-й семестр	032 Історія та археологія	III курс	Вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	----------------	-------------	------------------

<p>Тема 1.Лекція: Вступ. Предмет, завдання і джерела курсу. Семинар 1. 1.Предмет археологічних досліджень Галицької землі: давні поселення та укріплення. 2.Джерела археологічних знань про Галицьку землю: поховання, знахідки та матеріальна культура. 3.Археологічні відкриття Галицької землі: від перших розкопок до сучасних досліджень.</p>	<p>лекція, 2 год. семинарське заняття, 2 год.; СР 10 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Археологія України: Курс лекцій / За ред. Л.Л.Залізняка. – К., 2005. 2. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – Тернопіль: Навчальна книга - Богдан. – 2004, 2005. 3. Бунятян К.П. Давнє населення України.- К., 1999. 4. Давня історія України: У 2 т.- Т.І.- К., 1995. 5. Залізник Л.Л. Первісна історія України.- К., 1999. 6. Словник-довідник з археології. – К., 1996. 7.Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І.Т. Археологія і стародавня історія України: Курс лекцій. - К.,1992. 	<p>підготовка конспекту семинарського заняття та мультимедійної презентації, 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семинарі).</p>	<p>вересня 2024 р.</p>
--	---	--	---	--	----------------------------

<p>Тема 2.Лекція:Передісторія Малої Галицької землі.Походження та формування. Семинар 2. 1.Походження та формування Малої Галицької землі. 2.Економічний та соціальний розвиток Малої Галицької землі в X–XI століттях. 3.Культурні та релігійні аспекти розвитку Малої Галицької землі.</p>	<p>лекція, 2 год. семинарське заняття, 2 год.; СР 10 год.</p>	<p>1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник /за ред. Л.Л.Залізняка. – К., 2005. 2.Бунятян К. П. Давнє населення України. - К., 1999. 3.Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії.- Україна крізь віки. - Т.1.- К., 1998. 4.Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – Тернопіль, 2004, 2005, або К.,1994. 5.Давня історія України: У 3-х т.-Т.1.- К., 1997. 6.Давня історія України: У 3-х т.-Т.1.- К., 1997. 7.Залізник Л. Л. Первісна історія України. - К., 1999. 8.Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І. Т. Археологія та стародавня історія України.- К., 1992.- С. 76-92.</p>	<p>підготовка конспекту семинарського заняття та мультимедійної презентації, 4 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка кожним студентом тематичної археологічної карти «Пам’ятки пізнього палеоліту України», 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>1-5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>друга половина семестра 2024 р.</p>
--	---	--	---	--	--

<p>Тема</p> <p>3.Лекція:Галицько-Буковинське прикарпаття як округи давнього Галича. Семінар 3.</p> <p>1.Географічне та адміністративне значення Галицько-Буковинського Прикарпаття у складі давнього Галича.</p> <p>2.Археологічні дослідження округів давнього Галича в Галицько-Буковинському Прикарпатті.</p> <p>3.Фортифікаційні споруди Галицько-Буковинського Прикарпаття як частина оборонної системи давнього Галича.</p> <p>4.Культурні та релігійні центри Галицько-Буковинського Прикарпаття в часи давнього Галича.</p>	<p>Лекція, 2 год, семінарське заняття, 2год.; СР 10 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник /за ред. Л.Л.Залізняка. – К., 2005. 2. Бунятян К. П. Давнє населення України. - К., 1999. 3. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. - Україна крізь віки.- Т.1.- К., 1998. 4. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – Тернопіль, 2004; або перше видання - К., 1994. 5. Давня історія України: У 2-х т.- Т.1.- К., 1995. 6. Давня історія України: У 3-х т.-Т.1.- К., 1997. 7. Словник - довідник з археології. – К., 1996. 8. Телегін Д.Я., Титова Е.Н. Поселения днепродонецкой этно-культурной общности эпохи неолита. – К., 1998. 9. Чмихов М.О., Кравченко Н.М., Черняков І. Т. Археологія та стародавня історія України. - К., 1992 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації, 6 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка кожним студентом тематичної археологічної карти «Неолітичні культури на території України», 4 год.</p>	<p>1-5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>1-5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>друга половина семестра 2024 р.</p>
---	--	---	--	--	--

<p>Тема 4. Лекція: Археологія долітописного Галича як політико-релігійного центру Великохорвацького князівства</p> <p>Семінар 4.</p> <p>1. Археологічні свідчення про ранні поселення на території долітописного Галича.</p> <p>2. Матеріальна культура долітописного Галича як політичного центру Великохорвацького князівства.</p> <p>3. Значення археологічних досліджень у визначенні статусу Галича як політико-релігійного центру.</p> <p>Семінар 5.</p> <p>1. Значення археологічних досліджень у визначенні статусу Галича як політико-релігійного центру.</p> <p>2. Фортифікації та оборонні споруди долітописного Галича.</p> <p>3. Поховальні обряди та некрополі долітописного Галича.</p>	<p>4. лекція, 2 год. семінарські заняття, 2 год.; СР 10 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. - Україна крізь віки. - Т.1.- К., 1998. 2. Давня історія України: У 2 т.- Т.1.- К., 1995. 3. Давня історія України.-Т.1.- К., 1997. 4. Залізник Л.Л. Первісна історія України. - К., 1999. 5. Кочкін І. Трипільські пам'ятки північно-східного 6. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії.- Україна крізь віки.- Т.1.- К., 1998. 7. Бунятян К.П. Давнє населення України. - К., 1999. 8. Давня історія України: У 2 т.- Т.1.- К., 1995. 9. Давня історія України: У 3 т.-Т.1.- К., 1997. 10. Залізник Л.Л. Первісна історія України.- К., 1999. 11. Словник-довідник з археології. – К., 1996 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації, 6 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка кожним студентом тематичної археологічної карти, 4 год.</p>	<p>1-5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>1-5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>друга половина семестру 2024 р.</p> <p>листопад 2024 р</p>
--	--	---	---	--	---

<p>Тема 5.Лекція:Історія та археологія літописного Галича - столиці Галицької землі і Галицько-Волинської держави Семінар 6.</p> <p>1.Історичне значення Галича як політичної та адміністративної столиці Галицької землі.</p> <p>2.Археологічні дослідження літописного Галича: від заснування до занепаду.</p> <p>3.Культові споруди літописного Галича: археологічні свідчення про релігійне життя столиці</p>	<p>лекція, 2год. семінарські заняття, 2 год.; СР 10 год.</p>	<p>Тема 1.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2005. 2. Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії.- Україна крізь віки.- Т.1.- К., 1998. 3. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – Тернопіль, 2004. 4. Давня історія України: У 3-х. т.-Т.2.- К., 1998. 6. Ольговський С. Я. Володарі степу. Військова справа 7. й озброєння скіфів VII ст. до н.е. – III ст. н.е. /Сергій Ольговський. – К.: Наш час, 2010. – 128 с. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації, 8 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка кожним студентом тематичної археологічної карти - «Пам'ятки скіфської доби (кургани, городища, міста) на території України» - 4 год.</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі).</p> <p>1-5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>Перша половина другого семестру 2025 р..</p> <p>кінець лютого 2025 р.</p>
---	--	--	--	--	--

<p>Семінар 7. Тема: Історія та археологія літописного Галича - столиці Галицької землі і Галицько-Волинської держави</p> <p>1. Фортифікаційні споруди Галича: оборонна система столиці Галицької землі.</p> <p>2. Господарська і торговельна діяльність Галича як економічного центру Галицько-Волинської держави.</p> <p>3. Роль Галича у зовнішній політиці Галицько-Волинської держави.</p>		<p>Тема 2.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2005. 2. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. – Тернопіль, 2004. 3. Давня історія України: У 3-х. т.-Т.2.- К., 1998. 4. Зубар В., Ліньова Е., Сон Н. Античний світ Північного Причорномор'я.- К., 1999 11. Словник-довідник з археології.- К., 1996. 12. Сорочан С.Б., Зубарь В.М., Марченко Л.В. Херсонес – Херсон – Корсунь. – К., 2003. 			
---	--	--	--	--	--

<p>Тема 6.Лекція:Археологія пізньосередньовічного Галича як “церковного міста” і релігійного центру Галичини.</p> <p>Семінар 8. 1.Археологічні дослідження церковних споруд пізньосередньовічного Галича. 2.Роль Успенського собору та інших церковних будівель у релігійному житті пізньосередньовічного Галича 3.Поховальні комплекси та некрополі Галицького архієпископства: археологічні свідчення.</p>	<p>лекція, 4 год. семінарське заняття, 2 год.; СР 10 год.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Баран В.Д. Давні слов'яни. - Україна крізь віки. - Т.3.- К., 1998. 3. Баран В.Д. Ранні слов'яни між Дністром і Прип'яттю. - К., 1972. 4. Бунятян К.П. Давнє населення України. - К., 1999. 5. Винокур І.С. Черняхівська культура: витоки і доля. – Кам'янець-Подільський, 2000. 6. Винокур І.С., Тимошук Б.О. Давні слов'яни на Дністрі.- Ужгород, 1977. 7. Давня історія України: У 2 т. - Т.2. - К., 1995. 8. Давня історія України: У 2 т.- Т.І. - К., 1995 9. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. - Україна крізь віки. - Т.5. - К., 1998. 10. 	<p>підготовка конспекту семінарського заняття та мультимедійної презентації, 8 год.;</p> <p>індивідуальна робота – підготовка кожним студентом тематичної археологічної карти «Городища і селища Київської Русі», 4 год.; підсумкова контрольна робота</p>	<p>5 б. (вибірково, під час опитування на семінарі). 1-5 б. (усім студентам ставиться оцінка за виконання індивідуальної роботи).</p>	<p>Друга половина другого семестру 2025 р.</p> <p>Травень 2025 р.</p>
--	---	--	--	---	---

<p>Семинар 9. Тема: Археологія пізньосередньовічного Галича як “церковного міста” і релігійного центру Галичини.</p> <p>1. Археологічні свідчення релігійного життя в пізньосередньовічному Галичі</p> <p>2. Культіві споруди пізньосередньовічного Галича: архітектурний та археологічний аналіз.</p> <p>3. Поховання духовенства в пізньосередньовічному Галичі: археологічні дослідження.</p> <p>4. Реміснича діяльність церковного Галича: знахідки іконопису, літургійних предметів та церковних прикрас.</p>		<p>16. Словник-довідник з археології. – К., 1996.</p> <p>17. Толочко О.П., Толочко П.П. Київська Русь.- Україна крізь віки. - Т. 4. - К., 1998.</p> <p>19. Томенчук Б. П. Археологія городищ Галицької землі. Галицько-Буковинське Прикарпаття. Матеріали досліджень 1976-2006. – Івано-Франківськ, 2008.</p>			
<p>6. Система оцінювання курсу</p>					

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Підсумковий контроль рівня знань та успішності студентів відбувається у формі заліку. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 30 балів), балу за контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності становить максимального 100 балів.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Написання письмової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо студент не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з даної дисципліни.</p> <p>Контрольна робота включає:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 3 теоретичні завдання (оцінюється по 10 балів кожне); 2. 20 тестових питань (по 1 балу за кожне питання). <p>Контрольна робота виконується від руки на семінарському занятті № 8 (денна форма), або не пізніше ніж за 10 днів до початку сесії (заочна форма навчання).</p> <p>Під час дистанційного навчання письмова контрольна робота замінюється на тестову контрольну роботу (50 тестів по 1 балу за питання).</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань та науково-пошукової роботи студентів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою.</p> <p>На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:</p> <p>«5» балів – знання студента відмінні.</p> <p>Студент глибоко, ґрунтовно в деталях володіє теоретичними знаннями з історії інтелігенції, використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси. Відмінно оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико-методологічних підходах українських і зарубіжних дослідників, знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-категоріальним апаратом дисципліни. На високому рівні вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації. Вміє здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>«4» бали – знання студента добрі.</p> <p>Студент володіє теоретичними знаннями з курсу, використовує необхідну джерельну базу, інтернет ресурси. Добре оперує основними термінами і поняттями; виявляє спільні і відмінні риси в теоретико- методологічних підходах українських і зарубіжних дослідників; знає методологію наукового дослідження; аналізує, співставляє та узагальнює матеріал. Вміє порівняти різні явища і процеси, дати вичерпний аналіз проблеми, володіє понятійно-</p>

	<p>категоріальним апаратом дисципліни. Вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу. Вміє здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p> <p>У деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.</p> <p>«3» бали – знання студента задовільні.</p> <p>Студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але не здатен(на) повною мірою використати знання, уміння і навички на практиці; відповідь не чітка і спрощена, є суттєві помилки. Погано оперує основними термінами і поняттями; не достатньо знає методологію дисципліни. Не достатньо аналізує, співставляє та узагальнює матеріал з історії інтелігенції. Не завжди може пояснити причинно-наслідкові зв'язки. Не завжди вміє використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації.</p> <p>«2» бали – знання студента незадовільні.</p> <p>У відповіді є суттєві помилки. На належному рівні не вміє систематизувати, співставляти, аналізувати, доводити, порівнювати матеріал з історії інтелігенції Галичини. Посередньо володіє історичним критичним мисленням, аналізом і синтезом. Не вміє здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.</p>
<p>Самостійна робота та індивідуальне завдання</p>	<p>Самостійна робота студента є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вдосконалення навичок і вміння працювати з науковою літературою та джерелами.</p> <p>Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем здійснюється у вигляді тестового контролю та підготовки індивідуального проекту.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом. Студент(-ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» і виконання усіх видів робіт, передбачених у силабусі.</p>

Підсумковий контроль	Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Для того, щоб одержати залік, студентам необхідно виконати всі види роботи і набрати не менше 50 балів. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 30 балів), балу за контрольну роботу (максимально 50 балів) і балу за індивідуальну роботу (максимально 20 балів) та в сукупності становить максимальну 100 балів.
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Контрольна письмова робота виконується студентами на 8 семінарському занятті. Індивідуальний проект (завдання) можна виконати у вигляді підбірки джерел до обраної теми, презентації, відеоролику. У якості індивідуального завдання студент замість індивідуального проекту, може підготувати до друку статтю, тези конференції, присвячені проблемам галицької інтелігенції. Тези чи стаття мають відповідати усім вимогам, містити наукову новизну та належно оформлений бібліографічний апарат.

Академічна доброчесність:

Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» та Кодексу честі ПНУ <https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/>

У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Відвідування занять:

Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою успішного складання заліку з курсу. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, опонування, рецензія, участь у дискусії тощо.

Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 14.00 год. – 15.00 год.

Пропущене заняття студент може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо.

Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Допоміжна

1. Археологія України: Курс лекцій: Навч. посібник. К., 2005.
2. Винокур І.С., Телегін Д.Я. Археологія України. Тернопіль, 2004.
3. Давня історія України: У 3-х. т.-Т.2.- К., 1998.
4. Зубар В., Ліньова Е., Сон Н. Античний світ Північного Причорномор'я.- К., 1999
5. Словник-довідник з археології.- К., 1996.
6. Сорочан С.Б., Зубарь В.М., Марченко Л.В. Херсонес – Херсон – Корсунь. – К., 2003.Бунятян К.П., Мурзін В.Ю., Симоненко О.В. На світанку історії. – К., 1998.
7. Бурдо Н.Б. , Відейко М.Ю.Трипільська культура. Спогади про золотий вік. – К.: Фоліо, 2007.
8. Відейко М.Ю. Шляхами трипільського світу. – К.: Наш час, 2007.
9. Давня історія України. – К., 1997. – Т. 1.
10. Давня історія України. – К., 1998. – Т. 2.
11. Давня історія України. – К., 2000. - Т.3.
12. Енциклопедія трипільської цивілізації: У 2 т., 3 кн. – К., 2004.
13. Етнічна історія давньої України. – К., 2000.
14. Етногенез та етнічна історія населення Українських Карпат: Археологія та антропологія. - Т. 1. - Львів, 1999.
15. Залізник Л.Л. Найдавніше минуле України. – К.: Наукова думка, 1997.
16. Залізник Л.Л. Охотники на северного оленя Украинского Полесья эпохи финального палеолита. К., 1989.
17. Кам'яна доба України: Зб. наук. статей. - К., 2003.
18. Козак Д.Н. Пшеворська культура у Верхньому Подністров'ї і Західному Побужжі. - К., 1984.

Томенчук Б. Археологія городищ Галицької землі. Галицько-Буковинське Прикарпаття. Матеріали досліджень. 1976 – 2006 рр. – Івано-Фран 2008.

Цвек О.В. Поселення східнотрипільської культури (короткий нарис). – К., 2006.

1

5. Інформаційні ресурси

<http://eeu-a.kiev.ua/>

<http://www.vgosau.kiev.ua/>

<http://www.iananu.kiev.ua/>

Викладач Б.П.Томенчук

